

BRİTANYA'NIN AB'DEN AYRILMA BAŞVURUSU NE ANLAMA GELİYOR?

Britanya, Avrupa Birliği'nden ayrılma mektubunu resmen sundu. İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu da Britanya'nın Avrupa Birliği'nden ayrılma başvurusunu değerlendirerek, Türkiye'ye yönelik önerilerde bulundu.

Britanya Başbakanı Theresa May tarafından imzalanan AB'den ayrılma mektubu resmen AB Konsey Başkanı Donald Tusk'a sunuldu. Bu başvuru iki yıl sürmesi planlanan bir üyelikten çekilme sürecini başlattı.

İKV Başkanı Ayhan Zeytinoğlu da bu konu ile ilgili açıklamalarda bulundu. Zeytinoğlu'nun değerlendirmeleri şöyle: "Britanya'da geçtiğimiz Haziran ayın-

da yapılan referandum sonucu halkın %52'si AB'den ayrılma yönünde oy kullanmıştı. Süreçte önemli bir gelişme yaşandı.

Başbakan Theresa May'in imzası ile üyelikten çıkış sürecini başlatan mektup AB Konseyi Başkanı Tusk'a sunuldu. Sürecin iki yıl sürmesi bekleniyor ancak bu sürenin uzaması da muhtemel. Çetin bir müzakere süreci geçecek.

AB, Britanya'ya kolaylık sağlamamaya kararlı. Britanya tarafı üyelikten ayrılması-

na rağmen AB Tek Pazarı'na erişim sağlayacak bir anlaşmaya ulaşmayı hedefliyor.

"En çetin konu serbest dolaşım"

Müzakerelerin en çetin geçeceği konulardan biri kişilerin serbest dolaşımı ve yerleşme hakkı olacak. Britanya vatandaşlarının AB'de yerleşme hakkı ve hizmet sunma serbestisinin sınırlandırılması hizmet sektörü açısından önemli kayıplara yol açabilir. Britanya, AB vatandaşları için aynı

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

hakları tanımadığı takdirde AB pazarında kendi vatandaşları için de bu hakları alması zor. Britanya'daki AB'den çıkış referandumunda üzerinde en fazla durulan ve tepki çeken konulardan biri Britanya'da yaşayan ve çalışan çoğu Doğu Avrupa kökenli 3,2 milyon AB vatandaşları olmuştü. Özellikle Nigel Farage gibi aşırı sağ politikacılar "Hayır" kampanyasında bu konuyu gündeme taşımış ve AB kökenli göçmenlerin sınırlandırılması gerektiğini ileri sürmüştü.

Müzakerelerin en çetin geçmesi beklenen konuların başında bu serbest dolaşım, yerleşme ve hizmet sunma serbestisi konusu geliyor.

AB taviz verir mi?

AB bu konuda Britanya'ya taviz vermemeye kararlı çünkü Britanya için avantajlı yeni bir model öngörülmesi diğer bazı üye devletler için de cazip olabilir ve üyelikten çıkma sürecini tetikleyebilir.

Britanya'nın AB'den ayrılması İskoçya'nın bağımsızlık taleplerini yeniden gündeme getirdi. İskoçya Parlamentosu bağımsızlık için referandum yapma kararı aldı. Bu konuda Britanya hükümetinin izni gerekse de Brexit süreci ile birlikte bağımsızlık yönündeki taleplerin giderek daha sık duyulması bekleniyor.

"Türkiye ile ilgili gelişmeler dikkatle izlenmeli"

Sürecin Türkiye tarafından da dikkatle izlenmesi ve analiz edilmesi gerekiyor. Britanya'nın AB'den çıkış süreci yaşanırken, AB de geleceğini yeniden kurguluyor. Komisyon'un sunduğu raporda beş senaryo öne sürülmüştü. Bu senaryolara göre, AB şimdi olduğu gibi devam edebilir; bütünleşmeyi durdurarak ortak pazar kimliğine geri dönebilir; çok katmanlı entegrasyon modelini geliştirebilir; entegrasyonu seçilmiş politikalar üzerinden götürebilir ya da bütünleşmeyi hızlandırarak federal bir modele yönelebilir. Britanya'nın AB'den çıkışı müzakere edilirken, bu konular da ele alınacak ve Brexit sonrası AB'nin yapısı netlik kazanacak. AB ile yakın ilişkileri olan ve halen aday ülke olan Türkiye açısından bu gelişmeleri takip etmek son derece önemli. AB birinci ticaret ortağımız ve Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı sermayenin 2/3'ü AB ülkelerinden kaynaklanıyor. Bununla da kalmıyor: AB ülkelerinde 6 milyona yakın Türkiye kökenli göçmen bulunuyor. Adaylık süreci içinde olduğumuz AB Türkiye'de sosyal güvenliklikten hukuka, tüketici haklarından göç yönetimine kadar birçok farklı alanda önemli bir yönetim modeli. Tüm bu açılardan AB'nin gideceği yön ve alacağı şekil Türkiye'nin gelecek planları itibarıyla belirleyici olacak. AB'nin çok katmanlı, farklı hızlarda ilerleyen yapısının kurumsallaşması halinde Türkiye'nin de AB perspektifini bu gelişmelere adapte etmesi gerekecek.

"Gelecek için kayıp olacak"

Britanya önemli bir siyasi güç ve AB'nin savunması açısından ayrılması bir kayıp olacak. AB'nin gelişen savunma birliği oluşturma planlarına bakacak olursak, Türkiye'nin AB güvenliği ve savunması açısından oynadığı rolün önemi bir kez daha ortaya çıkıyor. Bu önem Britanya gibi bir aktörün AB'den çıkması sonrasında daha da kritik olacak.

AB'NİN ROMA DEKLARASYONU'NDA NELER VAR?

AB üye devletleri liderleri ve AB kurumlarının başkanları Roma Antlaşması'nın 60'ıncı yıldönümü olan 25 Mart 2017 tarihinde Roma Deklarasyonu'nu kabul etti. Roma Deklarasyonu'nun İKV tarafından yapılan gayri resmi çevirisi şöyle:

“Biz, 27 üye devletin ve AB kurumlarının liderleri, Avrupa Birliği'nin başarılarıyla gurur duyuyoruz. Avrupa bütünlüğünün kurulması cesur, ileri görüşlü bir girişimdir. Altmış yıl önce, iki dünya savaşının trajedisinden sıyrılarak bir araya gelmeye ve kıtamızı küllerinden yeniden inşa etmeye karar verdik. Ortak kurumlara; güçlü değerlere; barış, özgürlük, demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü temel alan bir topluluğa; emsalsiz bir sosyal güvence ve refah sunan, önemli bir ekonomik güce sahip benzersiz bir birlik kurduk.

Avrupa bütünleşmesi birkaç kişinin hayali olarak başladı ve sonrasında birçok kişinin umudu haline geldi. Bunun üzerine Avrupa yeniden bir bütün oldu. Bugün beraber ve çok daha güçlüyüz. Avrupa genelinde yüz milyonlarca kişi eski ayrılıkları geride bırakmış ve genişlemiş bir birlikte yaşamaktan istifade ediyor.

“Daha güçlü olacağız”

Avrupa Birliği; bölgesel çatışmalar, terörizm, artmakta olan göç baskıları, korumacılık ve sosyal ve ekonomik eşitsizlikler gibi daha önce görülmemiş hem bölgesel hem de küresel sınamalarla karşı karşıya. Hep beraber, hızla değişen dünyanın ortaya koyduğu sınamalara cevap vermeye ve vatandaşlarımıza hem güvenlik hem de yeni fırsatlar sunmaya kararlıyız.

Kendi aramızda daha büyük bir birlik ve dayanışmayla, ortak kurallara saygı göstererek, Avrupa Birliği'ni daha güçlü ve daha dayanıklı hale getireceğiz. Birlik,

bir gereksinim olmanın yanında aynı zamanda bizim özgür seçimimizdir. Bireysel olarak, küresel dinamikler tarafından yenilmiş olurduk; bu nedenle bir bütün olmak, bu küresel dinamikleri etkilemek ve ortak çıkarlarımızı ve değerlerimizi savunmak için en iyi şansımız. Geçmişte yaptığımız gibi antlaşmalar doğrultusunda, gerektiğinde farklı hız ve derecelerde, ancak her zaman aynı yönde, hep birlikte hareket edeceğiz ve daha sonra katılmak isteyenlere kapıyı açık tutacağız. Birliğimiz; ayrılmaz ve bölünmez bir bütündür.

Önümüzdeki on yılda, güvenli ve emniyetli, müreffeh, rekabet gücü yüksek, sürdürülebilir ve sosyal sorumluluk sahibi olmanın yanında dünyada kilit rol oynama ve küreselleşmeyi şekillendirme isteği ve kapasitesini taşıyan bir birlik arzuluyoruz. Vatandaşlarımızın kültürel ve sosyal gelişim ile ekonomik büyüme konusunda yeni fırsatlara sahip olduğu bir birlik istiyoruz. Değerlerimize saygı duyan ve bunları ilerletmeyi taahhüt eden Avrupalı ülkelere kapısı her zaman açık bir birlik istiyoruz.

Değişim sürecinden geçtiğimiz ve vatandaşlarımızın kaygılarının bilincinde olarak, Roma Gündemi'ne bağlılığımızı taahhüt ediyor ve belirteceğimiz konularda çalışma sözü veriyoruz:

1. GÜVENLİ VE EMNİYETLİ BİR AVRUPA:

Bütün vatandaşlarımızın güvende hissettiği ve özgürce seyahat edebildiği, dış sınırlarımızın güvence altına alındığı, etkili, sorumlu ve sürdürülebilir bir göç politikası yürütülen, uluslararası normlara saygılı bir Birlik; terörle ve örgütlü suçlarla kararlı bir şekilde mücadele eden bir Avrupa.

2. MÜREFFEH VE SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR AVRUPA:

Büyüme ve istihdam yaratan bir Birlik; güçlü, birbirine bağlı ve

gelişmekte olan Tek Pazar'a sahip, özellikle KOBİ'ler için büyüme, uyum, rekabet ve inovasyon yolunu açacak teknolojik dönüşümleri ve istikrarlı ve daha güçlü tek para birimini benimseyen bir Birlik; yatırım, yapısal reformlar ve Ekonomik ve Parasal Birliğin tamamlanmasına yönelik çalışmalarla sürekli ve sürdürülebilir büyü-

meyi teşvik eden bir Birlik; ekonomilerin birbirine yaklaştığı bir Birlik; enerjinin güvenli ve temin edilebilir, çevrenin ise temiz ve emniyetli olduğu bir Birlik.

3. SOSYAL BİR AVRUPA: Sürdürülebilir büyümeye dayanan, iç pazarın bütünlüğünü korurken, ekonomik ve sosyal

ilerlemenin yanı sıra uyum ve yakınlaşmayı teşvik eden bir Birlik; ulusal sistemlerin çeşitliliğini ve sosyal ortakların kilit rolünü dikkate alan bir Birlik; herkes için hak ve fırsat eşitliğinin yanı sıra toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik eden bir birlik; işsizlik, ayrımcılık, sosyal dışlanma ve yoksullukla mücadele eden bir Birlik; gençlerin en iyi

eğitim ve öğretim imkânlarından faydalandığı ve kıtanın herhangi bir yerinde eğitim alıp iş bulabildiği bir Birlik; kültürel mirasımızı koruyan ve kültürel çeşitliliği teşvik eden bir birlik.

4. KÜRESEL PLATFORMDA DAHA GÜÇLÜ BİR AVRUPA: Mevcut ortaklıkları daha da geliştiren, yenilerini inşa eden, doğu ve güneyde komşu olduğu bölgelerde, aynı zamanda Orta Doğu ve Afrika'da ve küresel çapta istikrar ve refahı teşvik eden bir birlik; daha fazla sorumluluk almaya ve daha rekabetçi ve bütünleşmiş bir savunma sanayisini desteklemeye hazır bir Birlik; NATO ile işbirliği ve tamamlayıcılık içinde, ulusal koşulları ve hukuki taahhütleri dikkate alarak ortak güvenlik ve savunmasını güçlendirme kararlılığı içinde olan bir birlik; BM'yle bağlantılı ve kurallara dayalı çok taraflı bir sistemi destekleyen, değerleriyle gurur duyan, halkını koruyan, özgür ve adil ticareti teşvik eden ve aynı zamanda küresel iklim politikasını olumlu yönde etkileyen bir birlik.

"Avrupa, ortak geleceğimiz"

Avrupa'nın geleceğinin bizim ellerimizde ve Avrupa Birliği'nin amaçlarımıza ulaşmak için en iyi araç olduğuna sıkı sıkıya inanarak, bu hedeflere ulaşmaya çalışacağız. Vatandaşlarımızın ifade ettiği kaygıları dinleyerek, bunlara yanıt vermeye ve ulusal parlamentolarımızla etkileşim içinde olmaya söz veriyoruz. Hep beraber, AB, ulusal, bölgesel veya yerel gerçek bir etki yaratan herhangi bir düzeyde, Üye Devletler ve onlarla AB kurumları arasındaki güven ve sadık bir işbirliği ruhu içinde, hizmette yerellik ilkesine uygun olarak çalışacağız. Avrupa'nın yenilik ve büyüme potansiyelini güçlendirmek için çeşitli seviyelerde gerekli manevra alanına izin vereceğiz. Birliğin önemli sorunlarda büyük ve güçlü, görece küçük sorunlarda ise mütevazı olmasını istiyoruz. Daha demokratik, etkili ve şeffaf bir karar alma süreci ve beklentileri her zamankinden daha fazla karşılamak için çalışacağız. Liderler olarak, bizler, AB Zirvesi'nde ve kurumlarımızla birlikte çalışarak, bugünün gündeminin yarının gerçeği haline gelmesini sağlayacağız. Daha iyisi için bir araya geldik. Avrupa bizim ortak geleceğimize.